گفتوگۆ لەگەڵ خاتوونی شاعیر جوانە کەریمات.. هەڤپەیڤین- کامەران حاجی ئەلیاس

جوانە کەریمات: لە قۆناغی سەرەتایی دا یەکەمین وانە کە سەرنجی ڕاکێشام، وانەی خوێندنی زمانی کوردی بوو

جوانە کەریمات: مناڵان زۆر حەزیان لە شیعر و چیرۆك و داستانە، بەڵام زیاترحەزیان لە شیعرە

خاتوونی شاعیری بواری منداڵان جوانە کەریمات، لە دایکبووی شاری کەرکووکە. ساڵانێکە بەعیشقەوە ژوانی لەگەڵ شیعردا بەستووە، بەتایبەتیش لەگەڵ شیعری منداڵان .خوێندنی وانەی کوردی لە قۆناغی سەرەتایی بەشێوەی شیعر لەلایەن مامۆستاکەیەوە، وایلێکردووە هۆگری شیعر بێت. تائێستا دوو نامیلکەی شیعری تایبەت بە منداڵان بڵاوکردۆتەوە، دوونامیلکەی تریشی ئامادەیە بۆ چاپ. ئەم خاتوونە شیعر نووسین بۆ منداڵان بە فاکتەرێکی گرنگ دەزانێت تاوەکو زمانیان پاراو بێت.. ئێمەش هەڤپیڤینێکی ئەدەبیمان سەبارەت بە ئەزموون وکار وچالاکییەکانی ئەنجام دا.

هەڤپەیڤین- کامەران حاجی ئەلیاس

***سەرەتا بازانین جوانە کەریمات چۆن ئاشنای دونیای ئەدەب بوو؟**

- لە قۆناغی خوێندنی سەرەتایی و ئاشنابوونمان بە خوێندن، یەکەمین وانە کە سەرنج ڕاکێشام، وانەی خوێندنی زمانی کوردی بوو،کە بە شێوەی شیعریی نووسرابوون و بە وێنەی جوان و ڕەنگاوڕەنگ ڕازابووەوە. ئەوە جگە لەوانەی خوێندن، وانەی سروود و مۆسیقامان هەبوو. مامۆستای وانە ناوی مامۆستا عومەر بوو، ئەو مامۆستایە لە هەفتەغارەوە ماتەرسیکل دەهات بۆ قوتابخانەی عەلی سەرا. ئەوکاتە، واتە "سەرەتای هەفتاکان " خوێندن لە کەرکووك بەزمانی کوردی بوو.

مامۆستا عومەر هەر جارە و شیعرێکی کوردیی مناڵانی دەهێنا، ئەوەندە بە جوانی بەمانی دەخوێندەوە، هەر هەموو قوتابیان بەماوەیەکی کەم ئەزبەریان دەکرد. هەندە جاریش شیعرەکانی بەئاوازەوە بۆ دەخوێندەوە، ئێمەش هەر بەو شێوە ئەزبەرمان دەکرد. ئەمە سەرەتای ئاشنایم بوو بە ئەدەب کوردیی،

ب□ش□و□ی□کی گشتی و ئ□د□ب و شیعری منا□ان ب□ش□و□ی□کی تایب□ت.

***ب□چی ل□ ن□و ئ□د□ب دا شیعری مندا□انت ه□بژارد ؟**

- ه□ر ل□ب□ر ئ□و وان□ ب□پ□زان□ی مام□ستاکانی س□ر□تایمان ک□ وان□کانیان ب□ □□وانی پ□د□و□تین□و□، ب□نموون□ مام□ستای وان□ی و□ن□ک□شان، مام□ستا ئ□لیاس و مام□ستای وان□ی سروود و م□سیقا مام□ستا عوم□ر. ب□ی□ من و برا بچووک□ک□م ح□زمام ل□ شیعری منا□ان و و□ن□ک□شان کرد و ز□رجار ل□ ما□□و□ لاسایی ئ□و شیعران□مان د□کرد□و□و ل□خ□مان□و□ شیعری منا□انمان د□نووسی و و□ن□مان د□ک□شا.

***پ□تان وای□ شیعر و□کو چیر□ك د□گات□ ناخی مندا□ان ؟**

- ب□□□ ب□گومان، منا□ان ز□ر ح□زیان ل□ شیعر و چیر□ك و داستان□، ب□□ام شیعر ل□ چیر□ك زیاتر. چونک□ ل□ کاتی خو□ندن□و□ی شیعر دا، جگ□ ل□ مانا و ناو□□□کی شیعر□ک□ □یتیمکی د□□ف□نی میوزیکشی ل□گ□لدای□. ئ□م□ش د□ب□ت□ ه□ی س□رنجی منا□ان ب□ باب□ت□ شیعریی□ک□.

***ئ□و بن□ما و سیف□تان□ چین، ک□ پ□ویست□ ل□ شیعری مندا□اندا بوونی ه□ب□ت؟**

- ک□م□□□ك م□رج ه□ی□ ل□ شیعری منا□اندا پ□ویست□ ه□بن: ل□وان□ وش□ی ئاسان و □□س□نی کوردی، ه□روا بای□خدان ب□ تاو ک□ش و ناو□□□ك. م□رج□ ل□ناو قا□بی ه□موو شیعر□کدا م□ب□ست□کی ئاراست□ ه□ب□ت، ت□نها وش□ □یزکردن ن□ب□ت. ل□ه□موو گرنگتر دوور ب□ت ل□ توندوتیژی، باشتر وای□ گوزارشت ل□ خ□ش□ویستی و مر□ڤای□تیی و خ□ش□ویستیی خاك و و□ات بکات.

***چ□ن د□□وانیت□ ئاستی شاعیرانی بواری مندا□ان ل□ س□رد□می ئ□ستادا؟**

- ئ□و□ی زیاتر ب□لای من□و□ گرنگ□، ک□ شاعیری منا□انمان ه□ی□ و ئ□ستاش ب□رد□وامن ل□ نووسین و شیعر□کانیشیان ز□ر باش□ و ت□نان□ت ه□ند□کیان و□ك شاعیری منا□ان د□رک□وتوون. ئ□و□ س□رباری ئ□و□ی ک□ ل□ ک□رکووك ب□داخ□و□ ت□نان□ت گ□ڤار□کی منا□انیشمان نیی□.

***ئ□و□ خاو□نی دوو نامیلک□ی شیعری مندا□انن (جوج□□□ و پ□پول□ی جوان) ئ□گ□ر بکر□ت ئاماژ□یان پ□بد□یت ؟**

- بەڕێز ئەم دوو نامیلکەیەم کە تایبەتن بە شیعر بۆ مناڵان لەسەر ئەرکی خۆم چاپم کردوون و هونەرمەند گرفتار کاکەیی برام وێنەی بەرگ و نیگارەکانی ناوەوەی بۆ کێشاوە، ئا لێرەوە سوپاس و دەسخۆشیی لێدەکەم.
(جووجەڵەکە) یەکەمین نامیلکەم بوو کە لەساڵی 2015 چاپم کرد، هەر لەبەر ئەوەی بینیم پێشوازییەکی گەرم لە یەکەمین کۆمەڵە شیعرییەم کرا و زۆرێك لە مناڵان شیعرەکانیان لەبەر کرد، بۆیە دووەمین نامیلکەشم (پەپوولەی جوان) لە ساڵی 2024 چاپکرد، کە بەشی زۆری شیعرەکانی نێو ئەم نامیلکەیەشم گوزارشت لە خوشەویشتی نیشتمان و ڕێزگرتن وسەوز و ژینگە پارێزی دەکەن.
***تاچەند شیعر ڕۆڵ و کاریگەری خۆی دەبینێت بۆئەوەی منداڵ زمان پاراو و ڕەوانبێژ بێت؟**

- زمانی بەشی زۆر لە شیعرە کوردییەکان بەزمانێکی پارا و جوان نووسراون، بۆ تایبەتی ئەگەر مناڵان ئەزبەری بکەن، زۆر کاریگەریی دەبێت بۆ ئەوەی مناڵان زمانێکی پەتی و ڕەوانیان هەبێت و لە دواڕۆژدا خۆشەویستی و وەفایەکیان بۆ زمانەکەی خۆیان هەبێت.
***پرۆژەی نوێت هەیە؟**

- خوا یاربێت نامیلکەی سێیەم و چوارەمی شیعری منداڵانم لەهەگبەدایە، بەو هیوایەم زوو بکەوێتە بەر دیدی منداڵە چاوگەشەکانی کوردستان.

شیعر
جووجەڵە
جوانە کاکەیی
کەرکوک ٢٠١٥